

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ратушний Сергій Михайлович

2. Serhii Ratushny

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 10-07-2025

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8843

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.23.19, 06.71.25, 06.81.30

Тема дисертації:

1. Розвиток фінансового контролінгу капітальних інвестицій будівельних підприємств
2. Development of financial controlling of capital investments of construction enterprises

Реферат:

1. Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню і поглибленню теоретичних засад, а також удосконаленню методичного та організаційного забезпечення системи фінансового контролінгу капітальних інвестицій будівельних підприємств на основі розвитку її функціональних підсистем. У роботі сформульовано висновки та рекомендації, спрямовані на розвиток системи фінансового контролінгу капітальних інвестицій будівельних підприємств. В дисертації визначено, що контролінг в цілому та фінансовий контролінг, зокрема, досліджений в межах різних функціональних економічних наук (менеджменту, контролю, аналізу, бухгалтерського та управлінського обліку тощо), що обумовлює дискусійність та суперечливість позицій щодо його змістовного навантаження та актуалізує потребу в дослідженні історичних етапів виникнення фінансового контролінгу як важливої підсистеми управління підприємством та нової філософії бізнесу. Проведено порівняльну характеристику американської та німецької концепцій фінансового контролінгу та виокремлено їх відмінні риси: 1) спрямованість концепцій; 2) інтерпретація контролінгу; 3) задачі контролінгу; 4) місце контролера на підприємстві; 5) методичне

забезпечення. Обґрунтовано етапи становлення і розвитку фінансового контролінгу, що надало можливість виділити донауковий етап (характеризується початком формування прикладних основ контролінгу з елементами теорії, орієнтацією на облік виробничих витрат, пріоритетністю функції контролю за витратами та організацію ревізійних дій в компаніях) та науковий етап (пов'язаний із започаткуванням та інтернаціоналізацією американської й німецької концепцій контролінгу, зростанням значення виробничого обліку, формуванням систем управління за центрами відповідальності, розвитком методів та інструментів контролінгу, виникненням стратегічного контролінгу, появою нових напрямів та об'єктів контролінгу).

2. The dissertation is devoted to the scientific substantiation and deepening of theoretical foundations, as well as to the improvement of methodological and organizational support of the system of financial controlling of capital investments of construction enterprises based on the development of its functional subsystems. The work formulates conclusions and recommendations aimed at the development of the system of financial controlling of capital investments of construction enterprises. The dissertation determines that controlling in general and financial controlling, in particular, are studied within the framework of various functional economic sciences (management, control, analysis, accounting and management accounting, etc.), which causes the debatability and contradiction of positions regarding its content load and actualizes the need to study the historical stages of the emergence of financial controlling as an important subsystem of enterprise management and a new business philosophy. A comparative characteristic of the American and German concepts of financial controlling is carried out and their distinctive features are highlighted: 1) the focus of the concepts; 2) the interpretation of controlling; 3) the tasks of controlling; 4) the place of the controller in the enterprise; 5) methodological support. The stages of formation and development of financial controlling are substantiated, which made it possible to distinguish the pre-scientific stage (characterized by the beginning of the formation of applied foundations of controlling with elements of theory, orientation on accounting for production costs, priority of the function of cost control and organization of audit actions in companies) and the scientific stage (associated with the introduction and internationalization of American and German concepts of controlling, the growth of the importance of production accounting, the formation of management systems by responsibility centers, the development of methods and tools of controlling, the emergence of strategic controlling, the emergence of new areas and objects of controlling).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ратушний С.М. Сучасні концепції фінансового контролінгу та їх оцінка. Ефективна економіка. 2024. №2. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3143>
- 2. Топило В.А., Ратушний С.М. Методичні підходи до оцінювання ефективності бюджетування у вертикально-інтегрованих структурах. Ефективна економіка. 2022. №7. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/167/167>
- 3. Ратушний С.М. Передумови становлення та розвитку фінансового контролінгу. Економіка, управління та адміністрування. 2024. № 1 (107). С.163-171. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/300929>
- 4. Ратушний С. М. Підходи до формування системи фінансового контролінгу та його структури. Економіка, управління та адміністрування. 2024. №2 (108). С. 171-182. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/8571>

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юлія Михайлівна

2. Yuliia Kovalenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майорова Тетяна Володимирівна

2. Tetyana Mayorova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виговська Наталія Георгіївна
2. Nataliia Vyhovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7129-6169

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=W5aWZ08AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полчанов Андрій Юрійович
2. Andrii Polchanov

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Олійник Оксана Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Олійник Оксана Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Довгалюк Віта Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна